

G E W O O N

ANDERS

UITGAVE VAN DE LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

INHOUD:

COLOFON.....2

**AFSCHEID BESTUURSLID THEA.
BEKKERS.....2**

**NIEUW BESTUURSLID ROSA
VERHOEF.....4**

GGG.....5

**GEMEENSCHAPPELIJK WONEN....
PROJECT NIEUWEGEIN.....**
Een sociale manier van wonen...6

GGG.....7

EEN CARRE OP DRIE PIJLERS....8

DE ILLUSIE.....10

GGG.....13

**HET PARADIJS AAN DE IJSSEL
Centraal Wonen Deventer14**

DOELSTELLINGEN LVCW.....15

**Zomer 2006
Jaargang 28, Nr 97
Losse Nummers 2,25**

COLOFON

“Gewoon Anders” is het blad van de Landelijke Vereniging van Centraal Wonen (LVCW)

Verenigingsbureau

Korte Elisabethstraat 13
3511JG UTRECHT
tel.: 030-2612585
internet : www.lvcw.nl
mail: info@lvcw.nl

Prikbord: www.woongroep.net

Abonnementen

10,- per jaar

Aangesloten groepen krijgen per 6 huishoudens 1 exemplaar van ieder nummer ter verspreiding onder hun leden

Opzegging vóór 1 oktober.

Losse nummers

voor leden 2,- incl. porto,
voor niet-leden 2,25 excl. porto

Redactieadres

Annemarie Kooij
Zeelandstraat 26
2408 GJ Alpen a/d Rijn

Redactie

Annemarie Kooij (CW Alphen a/d Rijn)
Flip Krabbendam (CW Delft)
Heleen Toet (CW Heemskerk)

Layout

Elouise van Gestel

Omslag C.W. Nieuwegein

Auteursrechten

Overname van artikelen en illustraties is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie

Is er interessant nieuws uit uw project, schrijf ons dan. Jullie project jubileert? Meld dat dan tijdig aan de redactie, dan komen we langs voor een artikel in GEWOON ANDERS

Druk:

Pasklaar, Sittard
ISSN: 0166-4336

Afscheid van bestuurslid Thea Bekkers:

De voorzitter, Flip Krabbendam spreekt haar toe

Lieve Thea.

Wij beginnen onze bestuursvergaderingen altijd met een emorondje en die volgorde wilde ik nu ook aanhouden. Dus daarom begin ik met: lieve Thea, wat vervelend dat je ons gaat verlaten.

Je hebt 5 jaar in het bestuur gezeten, maar ik heb je maar 2,5 jaar meegemaakt. In die tijd heb ik je leren kennen als iemand die hartelijk is, loyaal en betrokken en ook als iemand die altijd klaar staat om een geestige opmerking te maken of te ontdekken.

Dankzij de emorondjes waar mee we elke vergadering begonnen weten we dat er in je leven ontzettend veel gebeurde. Je was actief in de organisatie van Centraal Wonen het Aardrijk, je dochter kwam in het project wonen, je bent intern verhuisd (waarbij Kees en jij jullie vijfkamerwoning doorschoven naar een man die daardoor zijn kinderen in huis kon nemen), je was betrokken bij de voorbereidingen van een groepswonen van ouderen project in Amersfoort, en je bent ook naar dat project verhuisd. Een klein wonder dat je nog tijd en energie over had om je zo betrokken en loyaal in te zetten voor de landelijke vereniging.

In die twee en een half jaar ben je ook nog een paar dagen op een cursus geweest, iets met persoonlijke groei, een cursus van het soort waar ik normaalgesproken spontaan leuk van krijg. Maar zoals jij erover vertelde, ik denk dat het weer door je betrokkenheid komt, in elk geval klonken dingen die mij anders zo zweverig in de oren klinken uit jouw mond heel reëel en waardevol. Betrokkenheid is hier denk ik weer het toverwoord. Maar diezelfde

betrokkenheid houdt ook in dat je, als je ergens voor kiest, ook echt wilt kunnen kiezen. Je hebt eens gezegd dat je een keuze eigenlijk steeds opnieuw moet maken. En dan bestaat de kans dat zo'n keuze een keer anders uitvalt. Nu weet ik niet meer helemaal precies waarom je keuze anders is uitgevallen, ik denk dat ik hier emotioneel wat geblokkeerd ben, omdat ik het jammer vind dat je vertrekt. Laten we daarom overgaan naar het zakelijke gedeelte.

Beste Thea, Je hebt heel veel werk verricht in het bestuur: het afhandelen van de binnengekomen post (samen met Anna), het schrijven van de verslagen (lange tijd samen met Hanneke), het versturen van de uitnodigingen voor de landelijke vergaderingen (samen met je man Kees), het versturen van Gewoon Anders naar niet-abonnees. Dit is allemaal gauw gezegd, maar het is een hoop werk geweest. Hier heeft de vereniging veel aan je te danken. Hier kan ik verder zakelijk op reageren, we zullen iemand anders voor dit werk moeten vinden.

Dan tot besluit. Na de vergaderingen gingen we altijd samen eten bij de Chinees, bij het 'Paradijs' in Utrecht. De volgende keer zullen we aan de ronde tafel voor je laten dekken. Dan ben je nog een beetje bij ons. En gelukkig zul je af en toe nog Gewoon Anders gaan versturen, dus je verdwijnt niet geheel uit het zicht.

En dan zal nu Hanneke het kado aan je overhandigen. Een bos bloemen en, omdat je houdt van fietsen, kamperen, lezen en van verrassingen, geven we je een theaterbon voor

een avondje theater voor jou en Kees.

Dankwoord van Thea Bekkers

Dankjewel voor de prachtige bloemen en deze theaterbon.

Ik heb 5 jaar met plezier in het bestuur gezeten.

De sfeer in het bestuur is bijzonder goed.

Er is respect en aandacht voor elkaar. Maar we durven elkaar ook aan te spreken op zaken die anders of beter moeten. Open dus!

De grote opkomst vandaag laat zien dat de LVCW in de lift zit: Er komt steeds meer belangstelling uit het land voor de ledenbijeenkomst.

Ook vanuit het bestuur wil men de projecten graag bezoeken. Er is levendigheid, aandacht en betrokkenheid over en weer.

De vergadering vandaag verliep flitsend. Mede dankzij het mondelinge jaarverslag, waar meteen op gereageerd kon worden, ook met nuttige aanwijzingen vanuit de deelnemers.

Iemand zei daarstraks 'dit is de beste vergadering die ik ooit meemaakte.'

Ik kan jullie trouwens warm aanbevelen om te denken over deelname aan het bestuur!

Rosa Verhoeff:

nieuw bestuurslid

Tijdens de laatste ALV bood Rosa Verhoeff aan deel te nemen aan het bestuur van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen. Eigenlijk was ze daar al een oude bekende, een aantal jaren geleden heeft ze korte tijd zitting gehad in het bestuur, maar dat bleek toen moeilijk te combineren met het moederschap. Nu is haar zoon jong volwassen en ze vond het tijd om terug te komen op haar belofte dat ze bereid was zich opnieuw voor de vereniging in te zetten als ze meer tijd zou hebben.

Interview

Door middel van een interview wil de redactie van Gewoon Anders Rosa Verhoeff bij de leden introduceren.

Gewoon Anders (GA): Om te beginnen met een vraag die je kan verwachten, kun je wat vertellen over jezelf.

Rosa: Ik ben geboren in Den Haag en opgegroeid in Krimpen aan de Lek. Mijn middelbare schooltijd was in Rotterdam: het Libanon Lyceum, toen der tijd een traditionele HBS. Na mijn middelbare schooltijd wilde ik mijn vleugels uitslaan. De gemakkelijkste manier was daarbij: werken bij een reisorganisatie.

Ik solliciteerde bij Neckermann en werd uitgezonden naar verschillende landen als hostess. Je bent daar dan vooral om problemen op te lossen en klachten te behandelen: de theepot is kapot, het appartement is niet goed schoon. Je kent het wel.

Vervolgens werd ik reisleidster. De reiswereld betekent een beetje avontuur en je leert absoluut je talen, maar vooral leer je te leven in andere culturen. Zo heb ik bijvoorbeeld ook in Parijs en Berlijn gewoond. In Berlijn heb ik me voorbereid op een reis naar Latijns Amerika. Ik zocht en vond contacten met Zuid Amerikaanse studenten. Iedereen maakte in die tijd, en ik spreek nu over de jaren zeventig, grote reizen. Omdat ik de taal al sprak, lag de keuze voor Latijns Amerika voor de hand. Ik had voor mijzelf een budget van \$2 per

dag en daarmee heb ik het anderhalf jaar volgehouden. Die reis is de meest waardevolle ervaring in mijn leven. Tenminste, op het krijgen van mijn zoon na. Anderhalf jaar was ik teruggeworpen op mijzelf. Als je reist, moet jij initiatieven nemen, anders gebeurt er niets. Je moet je vervoer plannen, je moet eten, je moet ergens kunnen overnachten. Je moet vooral leren op mensen af te stappen, anders ontmoet je niemand. Reizen is heel hard werken.

Aan het eind van de reis vroeg ik me af: wat nu? Ik had ervaren, hoe prachtig Zuid Amerika ook is, dat ik toch veel Europees was dan ik op voorhand dacht.

Toen heb ik een half jaar Amerikanen en Australiërs rondgeleid door Europa. Mensen die in een heel korte tijd heel Europa wilden bezoeken om vervolgens door de vele indrukken in de war te raken, ("It's Friday so this must be Florence"). Daarna heb ik me geconcentreerd op Spanje en ik vond een baan bij het Nederlands consulaat in Benidorm. Primair had ik daar de zorg voor de toeristen, de overwinteraars en de Nederlanders die zich definitief in Spanje hadden gevestigd. Dit heb ik tien jaar gedaan, waarbij ik tussendoor nog wel een jaar in Nederland ben geweest waarin ik begon met een studie rechten.

Begin jaren negentig ben ik definitief teruggekomen naar Nederland. Ik heb mijn studie rechten weer opgenomen. Gezien mijn ervaringen en mijn talenkennis lag de specialisatie vreemdelingenrecht voor de hand. Na een stage bij de juridische afdeling van Vluchtelingen Werk Rijnmond werd ik juriste bij een Asielzoekerscentrum.

GA: Zwaar werk, gezien het Nederlandse asielbeleid

Ik heb dat werk gedaan tot 2001, de nieuwe vluchtelingenwet werd ingevoerd en de sfeer steeds grimmiger. Na zeven jaar raakt je batterij wat leeg. Je moet uitkijken niet cynisch te worden. Nu werk ik full-time bij de Bond van Nederlandse

Volksuniversiteiten. Ik vond en vind het prettig te werken met bevlogen mensen. Volksuniversiteiten werken veel met vrijwilligers, kleine groepen mensen die educatie toegankelijk willen maken voor iedereen. Zo laag mogelijke prijzen voor zo hoog mogelijke kwaliteit. Geen diploma's, wel leren voor je plezier. Ook hier dus dat idealistische, dat bevlogene. Daar ondersteun ik met juridisch advies, maar mijn werk is ook op praktisch niveau – organisatie van netwerkbijeenkomsten en uitdragen van beleid.

GA: En je woont zelf in Centraal Wonen Delft?

Ja, sinds 1998. Mijn zoon werd toen 12 en als ongehuwd moeder heb ik voor groepswonen gekozen, zodat hij ook invloeden van andere mensen, met name mannen, zou meekrijgen. Hij heeft zich ontwikkeld tot een leuk en heel sociaal mens, dus daar ben ik erg blij mee.

Ook voor mezelf is het goed in dit project te wonen, je inzetten voor anderen blijft heel belangrijk voor mij. Ik zit in het bestuur van CW Delft en in de groep die met de woningbouwstichting onderhandelt. Mijn woongroep bestaat uit mensen van verschillende herkomst en verschillende leeftijden. Een groep

waarin ik me thuis voel.

GA: Een slotvraag: waar liggen volgens jou de uitdagingen voor de LVCW?

Ik denk dat het van groot belang is dat de vereniging zichtbaar is en blijft voor elk aangesloten lid. We moeten ons ook meer gaan richten op die leden die we weinig tegenkomen en waar we weinig contact mee hebben. Het gaat niet zo zeer om het belang van de LVCW te benadrukken, maar om na te gaan welke behoefte aan ondersteuning daar leeft. Misschien is er interesse in een dag speciaal voor bestuursleden van CW-projecten. Ik wil ook meewerken aan het initiatief van het bestuur om CW-projecten te bezoeken en op die manier proberen meer mensen te betrekken bij de LVCW. De andere bestuursleden ken ik al voor een deel en ik heb er zeker zin in met hun de schouders eronder te zetten.

GA: Dank je voor dit interview, we zullen vast nog wel van je horen!

GGG

in het nieuws:

Landelijk en provinciaal is gemeenschappelijk wonen zo nu en dan in het nieuws. Het laatste halfjaar lazen wij artikelen in Trouw en in de Gelderlander. De Vereniging Ecologisch Centraal Wonen Driebergen i.o. kreeg van Trouw de kop Duurzaam wonen in een parkbosje. De Gelderlander schrijft over De Wonenwei: Het leven zonder schutting is goed in Ede.

Gemeenschappelijk Wonen Project Nieuwegein

Een sociale manier van wonen

Het Gemeenschappelijk Wonen Project in de wijk Fokkesteeg in Nieuwegein is met 150 bewoners één van de grootste in Europa. Dit woonproject met gemeenschappelijke voorzieningen vierde onlangs het twintigjarig bestaan, maar is toch niet zo bekend. De bewoners zijn nog altijd enthousiast over deze woonvorm en willen er meer bekendheid aan geven. In het voorjaar van 2006 start wooncorporatie Jutphaas Wonen met een renovatie en aanpassing van de woningen.

De drie wooncomplexen zijn gegroepeerd rond een gezamenlijke tuin. De grote tuin zonder schuttingen bestaat uit een gazon met bomen, speeltoestellen, zitjes en een zelfgebouwde boomhut. De tuintafel staat gedekt voor de lunch. Wie wil, kan aanschuiven, maar dat hoeft niet, want niets is hier verplicht. Er zijn nog altijd misverstanden over het gemeenschappelijk wonen. "Mensen denken dat het heel alternatief is, een soort commune waar je alles met elkaar moet delen of dat het een vegetarische woongroep is," verklaart Tamara van Stralendorf, die de PR van het woonproject voor haar rekening neemt. "Wat het dan wel is? Het is een sociale manier van wonen. Wij delen hier voorzieningen zoals de tuin, keuken en sanitaire ruimtes. Maar iedere bewoner heeft ook een eigen woonruimte. Daarnaast zijn er geclusterde appartementen met een eigen keuken en sanitair. Geen twee woningen in het wooncomplex zijn hetzelfde. Tamara heeft zelf een grote woonslaapkamer. Woon en slaapgedeelte heeft zij door middel van een kastenwand van elkaar

gescheiden. "De verdieping met twee kamers hoorde er eerst ook bij maar dat was voor mij alleen teveel, daar woont nu iemand anders. Ik heb genoeg aan deze ruimte". Naast haar privé-vertrek ligt de ruime gemeenschappelijke keuken. Maar ook dat is in iedere woonunit weer anders. Zo heeft de ene bewonersgroep gekozen voor riante eigen kamers met slechts minimale groepsruimte en bij anderen is de groepsruimte groot en zijn de privé-vertrekken kleiner. De kleinste woongroep bestaat uit drie personen en de grootste woonunit heeft acht bewoners. In de ene woongroep doen bewoners veel gezamenlijk, daar eet men minstens drie keer in de week samen. In de andere is dat weer veel minder, daar kookt ieder voor zichzelf.

Een stuk gezelliger

Het woonproject heeft zich in de loop der jaren al aangepast aan de veranderingen in leefstijl. Bij de start waren er alleen groepswooningen, die door de toenemende vraag naar zelfstandige woonruimtes werden omgebouwd. Wat bleef zijn de

gemeenschappelijke voorzieningen die door de bewoners zelf gerund worden en daar hechten de bewoners nog altijd grote waarde aan. Zoals Café 'De Bedoeling', dat vier avonden per week open is, de Grote Zaal voor feesten en vergaderingen, de Filmzaal, Tafel 35, waar bewoners voor slechts 12 euro kunnen genieten van een culinair driegangendiner, het Winkeltje waar tweedehands spullen worden verkocht en bewonersblad 'De Doofpot'. Of het meehelpen aan deze activiteiten verplicht is? "We hebben wel een schema voor de schoonmaak van de gemeenschappelijke ruimtes, maar verder maai ik hier alleen het gras," zegt Dirk Kelder, inkoper bij een groothandel en bewoner sinds 1998. "Nee, het is echt niet verplicht om meer te doen. Alleen als je het zelf leuk vindt, ga je bijvoorbeeld achter de bar van het café staan. Ik heb hier genoeg privacy. Na je werk kun je ook rustig met een boekje op de bank zitten en als je er behoefte aan hebt, is er ook altijd aanspraak." Walter Jonker zocht ruim vier jaar geleden tijdelijk woonruimte. Het is hem zo goed bevallen, dat hij is gebleven. "Omdat het een stuk gezelliger is, maar ook vanwege het delen van de gemeenschappelijke voorzieningen, dat is niet alleen makkelijk, maar levert een enorme besparing in de vaste maandelijkse lasten op, zoals energie, telefoon en abonnementen. Gemiddeld is de maandelijkse huurprijs incl. vaste lasten rond de 300 Euro en dat is heel redelijk," vindt hij. De twintigjarige Maarten is hier geboren. "Altijd speeltoestellen en altijd vriendjes om mee te spelen", zegt hij over zijn jeugd in het woonproject. Hij deelt de woning met zijn moeder, maar na de zomer vertrekt hij voor een studie naar Tilburg. "Voor mij zal het niet moeilijk worden om in een studentenhuis te

wonen, omdat ik al gewend ben om in een huis veel samen te doen.”

In verhouding wonen er in het woonproject veel alleenstaanden en weinig kinderen, in totaal tien en een aantal parttime kinderen. De renovatie in maart volgend jaar betekent naast onderhoud, zoals het schilderwerk, tevens dat de woonruimten anders worden ingedeeld. “Zodat er ook meer ouderen en meer gezinnen met kinderen kunnen wonen en er een betere mix van allerlei leeftijdsgroepen ontstaat. Nu wonen er veel alleenstaande twintigers en dertigers,” aldus Tamara van Stralendorf.

Baby Sam is de jongste bewoner van het woonproject. Annemarie Grosfeld leerde echtgenoot Pieter in het woonproject kennen en betrokken na de geboorte van baby Sam een eengezinswoning “Wij delen alleen de keuken en de wasmachine met een ander stel en eenmaal per week eten we gezamenlijk. Het bevalt ons nog steeds goed. Je hebt net als in een gewone woonwijk een eigen huis, maar maakt veel sneller contact met elkaar. Het zou wel leuk zijn voor Sam als er na de renovatie meer kinderen komen wonen.”

Inschrijven

Wie in aanmerking wil komen voor het Gemeenschappelijk Wonen Project Nieuwegein, hoeft niet ingeschreven te staan als woningzoekende. Inschrijven kan via de website www.gwwwebsite.com

Wanneer een woongroep een nieuwe bewoner zoekt, nodigt de groep op basis van de vragenlijst kandidaat-bewoners uit. Na het kennismakingsgesprek beslissen bewonersgroep en kandidaat-bewoner of ze met elkaar in de woongroep willen wonen. Voor inlichtingen: tel.030-6060985.

(Eerder verschenen in de Woningkrant nummer 14 dd. 8 juli 2005)

Marjan van Grimbergen

GGGGGGGG

Het Luchtkasteel stopt:

Na negen jaar stopt Het Luchtkasteel, het project in België waarover we in GA nr 84 van 2002 enthousiast hebben geschreven. Een klein aantal mensen in een heel groot gebouw, "besloten het samen te wagen. Velen zijn gekomen, gebleven, vertrokken, teruggekomen: bewoners, passanten, studenten en artiesten." schrijven zij in hun nieuwsbrief. "We slagen er niet in om idealen, persoonlijkheden en huishoudens tot een goed geheel aaneen te breien. Niet op dit moment, op deze plek, met deze groep, met deze structuur". Zij willen dit wonen en leven feestelijk afsluiten met een groot Luchtkasteelfeest op 26 augustus 2006.

Belgische tips:

Onze Belgische collega's hebben een 'startgids' gemaakt voor mensen die een woongemeenschap willen beginnen. Boordevol praktische tips en informatie. Startgids voor Samenhuizers. Prijs € 10.-.

www.samenhuizen.be

Een Carré op drie pijlers

In de buurt van Delft, in de gemeente Pijnacker is een woningbouwproject van 49 woningen verrezen, ontworpen door Splinter Architecten, in opdracht van de vereniging Ecodorp. Het project is sinds enige tijd bewoond door ongeveer 70 volwassenen en 40 kinderen. Uw redactieleden Heleen Toet en Flip Krabbendam spraken met bewoonster Femke IJsseldijk. Het in een vierkant gebouwde project is gebaseerd op drie uitgangspunten of drie pijlers, te weten:

- ecologie**
- gemeenschapszin**
- spiritualiteit**

ECOLOGIE

Dit aspect komt vooral naar voren op het punt van de beperking van het energiegebruik. Waar je dan het eerste aan denkt is: goed isoleren. Daar is inderdaad volop aandacht aan besteed. De muren en daken hebben een anderhalf keer zo dikke isolatie als normale nieuwbouw woningen. Dat is één.

Dan twee: ventilatielucht die de woning binnenkomt wordt opgewarmd door 'afgewerkte' ventilatielucht die de woning verlaat. Ook dit beperkt het energiegebruik in belangrijke mate.

Dan ten derde: er wordt gebruik gemaakt van zonne-energie. Op de

daken staan zonnecollectoren die water opwarmen voor de verwarming, voor douchen en voor afwassen.

Deze verwarming bevindt zich in de vloeren, waardoor het in de zomer mogelijk is de vloeren te koelen met grondwater. Het koelende grondwater wordt, enigszins opgewarmd, teruggepompt de grond in. Zo wordt de grond in de zomer opgewarmd. Hiermee komen we bij het vierde punt. De warmte wordt in de winter uit de grond gepompt door middel van een zogenaamde warmtepomp. Tegenwoordig zijn deze namelijk zo compact dat ze ook in woningen

kunnen worden toegepast. Een warmtepomp is een zeer slimme uitvinding. De energie die je er in stopt, wordt namelijk niet gebruikt om de woning te verwarmen, zoals bij een gewone installatie, maar om warmte uit de grond naar binnen te pompen. En de energiestroom die je zo kunt oppompen is 4,5 keer zo groot als de energiestroom die je nodig hebt om de pomp aan te drijven. Een rendement dus van 450%... Terwijl een gewone hoogrendementsketel net boven de 90% uit komt.

Al met al betalen bewoners voor een

gewone vierkamerwoning per maand zo'n 40,- euro aan energiekosten.

GEMEENSCHAPSZIN

De tweede pijler. Het Carré is een klassiek lijkend gebouw, van witte steen, van in een vierkant gebouwde eengezinswoningen. Door een monumentale poort met ijzeren hek kom je in de grote binnentuin, de tot nu toe enige gemeenschappelijke ruimte. De privé-tuinen zijn alle aan de gemeenschappelijke tuin gelegen, daarvan gescheiden door dikke verticale houten delen. Deze staan, als lamellen, een eindje van elkaar. Als je erlangs kijkt is het een schutting, maar als je er recht voor staat kun je erdoor kijken. Zo is het dus wel een afsluiting, maar geen schutting.

We zagen moes-, kruiden- en bloementuintjes, zelfgemaakt speeltuig, een van oud hout gemaakt tuinbankstel, waarop je volgens Femke heel lekker kon zitten en een (buiten)prikbord, de zogenaamde muurkrant, tegen de tuinafscheiding. Een intern ict-netwerk zorgt voor makkelijke en snelle communicatie.

Het Carré neemt besluiten met consent. Een term die uit de sociocratie afkomstig is. Het komt er op neer dat een beslissing genomen kan worden als er genoeg mensen voor zijn, terwijl er niemand tegen is. Een alternatief voor 'meeste stemmen gelden' waarbij een meerderheid de minderheid kan overrulen. Maar een alternatief dat als nadeel heeft dat een eenling de besluitvorming kan stilleggen. Besluitvorming met 'consent' gaat daardoor niet altijd van een leien dakje. Zo bestaan er al enige tijd plannen voor de bouw van

een gemeenschapshuis in de tuin, maar het wil nog niet lukken om het daarover eens te worden.

SPIRITUALITEIT

Ten slotte de derde pijler. Niet iedereen is hier in dezelfde mate mee bezig. Algemeen kan misschien gezegd worden dat de spirituele bewoners er een holistische visie op nahouden: mensen horen bij elkaar en bij de natuur. Hoe men deze verbondenheid ervaart en hoe men ernaar streeft, kan verschillende vormen aannemen. Zo zijn er bewoners die geïnteresseerd zijn in

Sai Baba, er zijn sanyassins (volgelingen van Osho, voorheen de Bagwan). Ook houden mensen zich bezig met Tao bodywork en met op spirituele leest geschoeide massage en interieurontwerp. En er is een vrouwenavond bij volle maan...

Wie geïnteresseerd is in Het Carré kan ook de website raadplegen. www.carre.ecodorp.nl

FK en HT

De Illusie

Om met een aantal jonge mensen een pand te kraken dat al lang leegstaat is een grote dosis moed en idealisme nodig, omdat het altijd heel spannend is. Je weet nooit of er tegenacties zullen komen en welke. Bij de groep die in het centrum van Den Haag in 1990 een voormalig ministerie kraakt is dat niet anders. Na de 'kraakfase' moet er veel geregeld worden voordat het pand een eigen woning wordt en als een thuis gaat voelen. Bovendien moet direct vorm gegeven worden aan het ideaal om een gemeenschap te worden met werkplaatsen en concertzaaltjes en ateliers. Een echte broedplaats voor kunstige zielen. De initiatiefnemers richten de Vereniging 'De Illusie' op. Een naam die afstand lijkt te nemen van al te serieuze dromen. Het pand blijkt toch een goed startpunt voor kunstenaarsinitiatieven, muziekoptredens, eigen bedrijven, enzovoort. Dat maak je op uit het boek dat kortgeleden gepresenteerd is, waar de ontwikkeling van 16 jaar woonwerkgemeenschap uit de doeken wordt gedaan.

Het pand

Aan de Schouburgstraat 2/ Casuarisstraat 16 in Den Haag is in 1835 een kantoor gebouwd voor het 'Pensioenfonds voor Weduwen en Weezen' van burgerlijke ambtenaren. Tijdens de tweede wereldoorlog werd het gevorderd door de Duitse bezetters. Later werd het een dependance van het Ministerie van Buitenlandse zaken en daarna, na vijf jaar leegstand, is het pand op 8 juli 1990 gekraakt en opnieuw in gebruik genomen. Sinds die tijd hebben er in totaal 88 mensen gewoond met 22 verschillende nationaliteiten en zijn er 10 kinderen geboren. Naast 18 woonruimten (met meerdere kamers) zijn er 7 ateliers, 2 ontwerpstudio's, 2 oefenruimtes, een geluidsstudio, een doka, een pieplein concertzaaltje, een expositieruimte en een archief met glazen dak en ijzeren galerijen, waar performances plaatsvinden. Alle jaren werken de bewoners mee aan Haagse manifestaties, zoals ook dit jaar aan het evenement: 'DE HAAGSE BROEDDAGEN', die van 17 mei tot en met 20 mei 2006 gehouden zijn. 'U dient dit pand op 1 mei 2005 leeg en bezemschoon op te leveren'

De Haagse Broeddagen:

'GROUND ONE' is de naam van dit multidisciplinair festival, waar experimentele broedsels en de makers ervan in en uit culturele broedplaatsen centraal staan. Centrale programmering is vanuit de Vrije Academie en Prinsegracht 8.

Verder worden programma's georganiseerd door: de Huishoudschool, DCR, Galerie Kingkong, Garage Zuidwal, Grote Pyr, De Illusie, Quartair, Ruimtevaart, Villa Ockenburgh, de Vliegtoren, de vloek en de Vrije Academie. Films, tentoonstellingen, open ateliers, documentaires, eetcafés, optredens, voorstellingen door de hele stad heen, zijn het resultaat van deze laboratoria van creativiteit, experiment en innovatie.

Een bewoner van 'De Illusie' vertelt:

Esther's woonervaringen
Ik ben in het tweede jaar dat het voormalig gebouw van het ministerie van Buitenlandse Zaken gekraakt is in de Schouburgstraat/Casuarisstraat komen wonen. Ik weet van de verhalen van anderen hoe het er het eerste jaar aan toe ging. Zo waren ze de eerste dagen maar met een handjevol mensen aan het kraken in dat enorme gebouw en dat is altijd heel erg spannend. Je weet niet wat

voor tegenacties er zullen komen en moet op alles zijn voorbereid. Omdat het al vijf jaar had leeggestaan en erg oud was, durfden ze het eerste jaar ook de verwarming niet te gebruiken. Ze vertrouwden het ding niet én waren bang voor een enorme rekening. De meer dan 60 ruimtes zijn niet alleen groot maar ook heel hoog. Daarbij waren er nog kelders, kantines, archiefruimten. Dat werd dus een heel koud seizoen. De groep heeft wel direct afspraken gemaakt over het aannemen van nieuwe mensen en een inklusprocedure bedacht. Belangstellenden hielpen mee met de vele verbouwklussen zodat ze elkaar beter konden leren kennen. Daarna werd besloten of hij/zij er kon komen wonen. Nu is dat klussen niet meer zo nodig en wordt er samen gekookt en koffie gedronken. De huur werd vastgesteld op 15% van je inkomen. Zodra men het eens was over de naam en de statuten werd de vereniging 'De Illusie' opgericht. Hoe worden de ruimten verdeeld?

In het begin was dat eenvoudig: ruimte genoeg. Nu is het zo dat de oudste bewoner de eerste keus heeft als er een kamer vrij komt. Als je wilt kun je dan binnenshuis verhuizen. We hangen een lijst op en daar kan je op intekenen. Een nieuwe bewoner krijgt dan de kamer die overblijft, over het algemeen de minst gewilde en kleinste kamer. De grote ruimten als ateliers en werkplaatsen zijn in onderling overleg verdeeld; veranderingen worden besproken in de bewonersvergaderingen. Sommige worden vrijgehouden voor algemeen en incidenteel gebruik: verjaardagen en feesten e.d. Zijn er veranderingen na 16 jaar? De grootste verandering is wel dat iedereen veel meer op zichzelf is geworden. Vroeger werden er maandelijks boodschappen gedaan voor het hele huis. Koffie, wasmiddel, wc-papier, werden betaald uit een gemeenschappelijk potje. Er was één TV in huis die in de oude bedrijfskantine stond, waar we gezamenlijk naar keken. Een aantal mensen draaide een eetgroep; om beurten koken en samen eten. We hadden maandelijks klusweekeinden. Zo hebben we met elkaar ons betegelde buitenplaatsje in een tuintje veranderd; is de achterkant van het huis een keer opnieuw in de verf gezet; zijn alle gangen gesopt, enzovoorts. Nu gebeurt het niet zo vaak meer dat we echt met een hele groep ergens aan beginnen. Ik heb nu voornamelijk contact met de mensen van mijn verdieping en dat vind ik ook wel oké. We wonen hier met 24 mensen en je kan niet met iedereen even heftig bevriend zijn.

ROTOPBRIEF

'U dient het pand op 1 mei 2005 leeg en bezemschoon op te leveren'. Jullie wonen hier nu (juni 2006) nog. Wat is er na deze dreigbrief gebeurd? We hadden al wel langer 'onderhandelingen' maar nog nooit zoiets concreets door de brievenbus gekregen. Dat was schrikken, echt. We hebben toen een advocaat in de arm genomen. Na een eerste overleg met Domeinen (de eerste eigenaar) en de gemeente Den Haag willen ze niet meer met ons onderhandelen. We waren een beetje te mondig, geloof ik. De gemeente wil pas weer contact opnemen als alles in kannen en kruiken is en weigert van tevoren afspraken te maken. Binnenkort gaat er een brief uit naar burgemeester Deetman. Hij is, volgens inside-information, degene die alles blokkeert; hij heeft het persoonlijk niet

zo op krakers. Dus we zullen wel zien hoe het verder loopt. Je kan niet voortdurend in crisis zijn. Voorlopig zijn we al weer een jaar verder sinds de oprotbrief op de mat viel. Het geeft wel een bijzondere bijmaak aan het wonen hier. Ik heb hier mijn drie kinderen gekregen, voor mij en voor hen is dit de omgeving waar ze thuishoren. We zijn met meerdere gezinnen in 18 wooneenheden. Niet alleen de volwassenen, ook de kinderen hebben vriendschappen gesloten voor het leven. Dat wordt nu ernstig bedreigd.

U dient dit pand op 1 mei leeg en bezemschoon op te leveren. De situatie is nu heel pikant. De gemeentelijke overheid is vanuit de ene dienst bezig met het ontwikkelen van een broedplaatsenbeleid, terwijl er vanuit een andere dienst panden onttrokken worden aan de potentiële markt voor broedplaatsen. De dienst OCW overlegt met krakers en kunstenaarsinitiatieven, terwijl de dienst Stedelijke Ontwikkeling eigenaar is van de gebouwen en een cruciale rol speelt in het beschikbaar stellen en houden van leegstaande panden. En dus in het zenden van brieven met de volgende tekst: 'U moet het Pand op 1 mei 2005 leeg en bezemschoon opleveren'

Teksten afkomstig van uitgave 'De Illusie 1991-2006', geproduceerd ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van de vereniging. Hierin geven vele kunstenaars die in De Illusie tot bloei konden komen, hun getuigenis.

Nieuwegein

5 juni 2006

Het GW was gastheer van de LVCW bijeenkomst op 20 mei 2006. Ons project heet in spreektaal "het GW", dat staat voor Gemeenschappelijk Wonen, in Nieuwegein. Ik schat dat er ongeveer 30 deelnemers waren uit diverse CW projecten uit het hele land, daarnaast wemelde het ook van de GW bewoners. Misschien niet zo zichtbaar voor de niet GW-ers, maar wel voor ons is dat deze dag viel in een tijd met veel activiteiten. De zondag na de open dag vond onze twee-maandelijke open dag plaats en ondertussen zijn wij een activiteiten week aan het voorbereiden. Die gaat midden juni van start en staat garant voor een week lang elke dag activiteiten. Maar daar gaat dit stukje niet over.

Het GW staat ook nog aan de vooravond van een ingrijpende renovatie en herstructurering. De aanleiding hiervoor is de staat van onderhoud van de woningen gecombineerd met de aantrekkelijkheid van onze woningen voor nieuwe huurders. De eigenaar Woonstichting Jutphaas wil onze huizen duurzaam renoveren, zodanig dat ze ook voor de komende ca. 20-30 jaar verhuurbaar blijven. Het zit er dus in dat er behoorlijk ingrijpend gerenoveerd kan gaan worden, omdat er een sterke tendens is naar grotere woonruimte. De woningen zoals ze nu zijn voorzien in een relatief kleine woonoppervlakte.

Jutphaas hecht er veel belang aan om samen met de bewoners de renovatie vorm te geven. Dat dit voor zowel de woonstichting als het GW een behoorlijke opgave is blijkt. Het probleem dat zich voordoet is dat we met 150

bewoners tot een gezamenlijk en acceptabel plan moeten komen. Iedereen heeft een stem en elk heeft zijn of haar kwaliteiten die nuttig kunnen zijn, maar niet iedereen heeft het uithoudingsvermogen dat nodig is om het project tot het eind uit te zitten. Tijdens de thema-middag hebben we hier over van gedachten gewisseld, "Hoe kom je met een grote groep mensen tot een gemeenschappelijk plan" waarbij onze situatie als voorbeeld dient.

Nu zou het prachtig zijn als ik uit alle ideeën die uit de discussie zijn gekomen de rode draad zou kunnen vinden. Dat is nog niet zo eenvoudig. Maar wat mij wel steeds weer duidelijk wordt is dat de meningen vaak toch niet zo ver uit elkaar liggen als je het soms lijkt. Misschien is het belangrijkste wel dat men met respect voor elkaar het proces in gaat. Ik hoop dat alle deelnemers van de thema

middag er ook zelf wat aan gehad hebben, wellicht voor een mogelijke renovatie in hun eigen woonproject.

Ik wil iedereen die naar Nieuwegein is gekomen van harte bedanken voor hun aanwezigheid. Afgezien van het "officiële" programma was het een erg inspirerende dag. Het geeft mij het gevoel dat er nog steeds zeer veel, misschien zelfs steeds meer mensen zijn, die op een of andere wijze gemeenschappelijk willen wonen en hier de vuchten van plukken. Dank jullie wel.

Jaap Tichler,
GW-Nieuwegein

Anders Wonen Anders Leven

http://www.omslag.nl/wonen/

Filmhuis Den Haag Flickr! NS Think Small NOS Teletekst photobucket Paard Rabobank 3VOOR12 FRIENDS iPod

Praktische informatie voor ieder die wil wonen en leven in een ecologische en meer sociale omgeving, in een duurzaam huis, in een woongroep

Servicepunt
ANDERS WONEN
ANDERS LEVEN

Een initiatief van Omslag Werkplaats voor Duurzame Ontwikkeling

Servicepagina's

- [Agenda](#)
- [Nieuws en prikborden](#)
- [Waarom 'anders' wonen?](#)
- [Goede raad en advies](#)
- [Boeken en bladen](#)
- [Ecologisch bouwen en wonen](#)
- [Ecologisch leven en kritisch consumeren](#)
- [Meewerk- en meeleeftplekken](#)
- [Stimuleren sociale duurzaamheid](#)

Het Servicepunt Anders

Wonen Anders leven is er

GGG

JUBILEA!

Begin jaren tachtig zijn er veel centraal wonenprojecten opgericht. Zo ook De Banier in Rotterdam. Op 16 juni vierden zij het 25-jarig bestaan. In een volgend nummer, meer hier over.

Servicepunt Anders Wonen Anders leven geeft informatie over andere vormen van wonen. In een woongroep, woonwerkpand of leefgemeenschap, in een Centraal Wonenproject, ecowijk, gekraakt, mobiel, zelfvoorzienend of samen met generatiegenoten.

www.omslag.nl/wonen

Wie op de hoogte wil blijven kan zich abonneren op de maandelijkse elektronische nieuwsbrief.

VERENIGINGSBURO LVCW

Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht (Bezoek alleen na afspraak)

tel.030 2612585
Postgiro 2015796.

internet: www.lvcw.nl

e-mail: info@lvcw.nl

Discussie- of mailinglijst@lvcw.nl

LIDMAATSCHAP

Projecten kunnen collectief lid worden van de LVCW voor 5,- per huishouden per jaar. Iedere groepsdeelnemer heeft dezelfde rechten als een individueel LVCW-lid.

Het individuele lidmaatschap (incl. abonnement op "Gewoon Anders") kost 13,00 euro per jaar.

Het lidmaatschap voor initiatiefgroepen kost 2,50 per huishouden. Startende groepen kunnen, voordat ze lid worden, een informatiepakket aanvragen.

Prikbord

Voor woningzoekenden die een project zoeken en projecten die nieuwe bewoners zoeken:

www.woongroep.net

BESTUUR

Voorzitter
Flip Krabbendam, Delft

Penningmeester
Gerard Koning, Groningen

Secretariaat
Hanneke Verdonk, Purmerend

Lid
Peter Bakker, Eindhoven, webmaster en bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk Wonen

Lid
Anna Dijkhuis, bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk wonen

Kijk voor meer informatie en adressen op www.lvcw.nl

Het Paradijs aan de IJssel bestaat 15 jaar.

Centraal Wonen Deventer, gelegen dicht bij de IJssel, door de bewoners een beetje besmukt 'Par á d'IJssel' genoemd, vierde in juni haar 15-jarig bestaan.

Dat werd daar gevierd met 'n een week durend feest. Het is een prettig ogend project, waar het weliswaar niet elke dag feest is, maar van 18 tot 25 juni was elke dag de bar open en waren er volop activiteiten voor bewoners en

omgeving. Een hoogtepunt was de zaterdagse feestdag, die georganiseerd werd door de oud-bewoners. Leuk om een CW-project te zien waar de oud-bewoners zich nog zo betrokken voelen bij het wel en wee

van hun oude woonomgeving. In het krantje dat de oud bewoners speciaal voor het lustrum hadden uitgegeven, en dat vol stond met tot dan toe verborgen gebleven oude anekdotes, bleek uit een enquête dat de meeste oud bewoners ook graag nog een keer willen wonen in een op Centraal Wonen geënte woonvorm.

Hoogtepunt van het lustrum was toch wel de première van de film "de minuut van" waar elke bewoner één minuut de tijd en filmruimte had om te laten zien waar hij of zij zin in had. Een ruim een uur durende film vol hilarische momenten. Of het maken van een mozaïek hinkelpad als herinnering aan een overleden bewoonster.

Het materiële deel van Centraal Wonen Deventer bestaat uit 32 huurwoningen die in de vorm van een hoefijzer zijn gebouwd rond een open binnentuin. Overal in dat hoefijzer zijn kleine gezamenlijke ruimten zoals de timmerwerkplaats, het tuinhok, de weggeefruimte en de meditatiekamer.

Maar het centrum van de ontmoeting is toch de tuin en de gezamenlijke huiskamer (compleet met kinderruimte en tienerhol). In de huiskamer hangt de lijfspreuk van het project: "regels zijn er niet voor niets, dus overtreedt ze met respect".

Het immateriële hart wordt gevormd door de bewoners met hun ideeën over samenwonen, waar niets moet en veel samen gebeurt. Zo staan de gezamenlijke tuinwerkdagen bekend onder de naam "happy days", waar iedereen bij wil zijn en die altijd afgesloten worden met een overvloedig maal dat bereid wordt door de oudste bewoner. Ook aan een activiteit als bijvoorbeeld een wandelweekend met kamperen wordt deelgenomen door een groot deel van de bewoners. Al is het dan alleen door koffie te komen brengen op de kampeerplek, zodat de koffieochtend op zondag gewoon kan plaatsvinden.

Meer informatie en beeldvorming over centraal wonen Deventer is te vinden op hun site (<http://www.centraal-wonen-deventer.nl/>).

André Opde Beke (CW Deventer)

DOELSTELLINGEN LVCW

De LVCW heeft tot doel de belangen van het gemeenschappelijk wonen, waar mogelijk, te behartigen. Dat gebeurt door:

- het geven van algemene en specifieke informatie aan groepen en andere belangstellenden

- het o.a. via consultants, bieden van ondersteuning aan initiatief- en al samenwonende groepen

- het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen groepen en andere instellingen

- het verder bekendheid geven aan deze woonvorm

Centraal Wonen is een woonvorm waarbij:

De bewoners elkaar vrijwillig hebben gekozen om op basis van gelijke rechten en plichten zonder leiding of zeggenschap van buitenaf met elkaar in onderlinge betrokkenheid te wonen. En niet anders dan volgens algemeen geldende regelgeving, op een door henzelf gekozen wijze invulling geven aan het uitgangspunt van respect voor de gewenste mate van zelfstandigheid van de deelnemende huishoudens.

De LVCW ziet gemeenschappelijk wonen als een woonvorm, waar een aantal maatschappelijke doelstellingen meer kans van slagen hebben. Te denken valt aan:

- de ontplooiing van het individu
- emancipatie en solidariteit
- het bewust omgaan met het milieu
- het streven naar een sociaal rechtvaardige samenleving

De LVCW wil zich inzetten voor alle woonvormen (gemeenschappelijk-/groeps-/centraal wonen), die zich in bovengenoemde definitie kunnen vinden.

Landelijke Vereniging Centraal Wonen
Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht
telefoon: 030-2612585

